

Його Високоповажності Президентіві України
Вікторові Януковичу

Адміністрація Президента України
вул. Банкова, буд. 11
01220 Київ, Україна

25 лютого 2010 року

Шановний пане Президенте!

Міжнародні організації, що працюють для захисту та утвердження свободи вираження поглядів, «Артикль XIX» та Міжнародна підтримка медіа (IMS), вітають Вас зі вступом на посаду Президента України і бажають Вам успіхів у здійсненні Вашого мандата.

Наші організації вже кілька років опікуються свободою вираження поглядів і свободою засобів масової інформації в Україні. Отож, користуючись цією нагодою, ми хотіли б звернути Вашу увагу на кілька проблем у цій сфері, які заслуговують на Вашу нагальну увагу. Закликаємо Вас сприяти відповідним політико-правовим реформам, спрямованим на розв'язання цих проблем у царині свободи вираження поглядів і свободи медіа.

- Запровадження суспільного мовлення: У демократичному суспільстві незалежне і плюралістичне суспільне мовлення має вирішальне значення, вможливаючи вільний обіг інформації та ідей і забезпечуючи публічність широкому діапазону поглядів і думок. Потребу створення суспільного мовлення обговорюють в Україні ось уже понад десятиліття, а «Артикль XIX» і Міжнародна підтримка медіа неодноразово надавали допомогу при розробці відповідних законопроектів та їх експертну оцінку. Однак, попри кілька законодавчих ініціатив та проголошення політичної волі, закону про суспільне мовлення ухвалено не було і процес перетворення державного мовника на суспільного досі не розпочато. Ми закликаємо Вас ужити невідкладних і конкретних заходів для забезпечення якнайшвидшого втілення такої реформи у відповідності до європейських і міжнародних стандартів.

- Свобода інформації: В Україні не існує ефективної системи «доступу до інформації», що знаходиться в органах публічної влади. «Артикль XIX» і Міжнародна підтримка медіа надають допомогу національним організаціям громадянського суспільства в розробці законопроекту про доступ до інформації, починаючи з 2008 року, і вітають той факт, що в червні 2009 року Верховна Рада України ухвалила в першому читанні проект Закону України «Про доступ до публічної інформації». Сподіваємося, що Ви надасте Вашу повну підтримку й схвалення цьому законопроектові в процесі його доопрацювання і остаточного ухвалення.
- Приватизація державних та комунальних друкованих ЗМІ: В останні роки українські засоби масової інформації здобули більшу незалежність. Усе ж, тимчасом як більшість національних ЗМІ в Україні належать приватним власникам, місцеві медіа часто фінансуються органами місцевого самоврядування і (або) офіційно перебувають у їхній власності. Хоча це, можливо, вирішує проблему ресурсного забезпечення місцевих ЗМІ, проте серйозне занепокоєння викликає те, що участь держави в фінансуванні медіа може впливати на їхню редакційну незалежність. Чітке відділення власності від редакційного управління має вирішальне значення для свободи вираження поглядів. Таким чином, для забезпечення приватизації державних та комунальних друкованих ЗМІ вкрай необхідними є комплексна державна політика і відповідна нормативно-правова база. Ми закликаємо Вас таку реформу вважати пріоритетною у медіа галузі.
- Прозорість медіа власності: Однією з істотних умов забезпечення свободи ЗМІ є обов'язкова прозорість власності у сфері медіа. Схема власності провідних мовників і далі залишається непрозорою внаслідок складності структури корпоративної власності та реєстрації деяких власників в офшорних юрисдикціях. Таємниця, якою оповита українська медіа власність, а надто на деякі з найбільших каналів мовлення, породжує питання про те, що основні ЗМІ в Україні контролюються різноманітними політичними та економічними колами. А це впливає на якість, неупередженість і різнобічність новин. Доступні громадськості і повністю відкриті дані щодо того, хто є власником медіа, допомогли б попереджати громадян про наявність потенційного конфлікту інтересів у конкретних випадках. Окрім цього, прозорість медіа власності завадила б суб'єктам влади в політичній і економічній сферах зловживати своїм впливом на ЗМІ у власних інтересах.

Україна взяла на себе міжнародне зобов'язання вирішити вказані проблеми шляхом ухвалення й контролю за виконанням відповідного законодавства. Згідно з Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, стороною якого є й Україна, держава зобов'язана вживати необхідних заходів законодавчого чи іншого характеру з метою забезпечення проголошених у Пакті прав, включаючи й право на вільне вираження поглядів. Це означає, що держави не можуть втручатися в здійснення цих прав, проте зобов'язані вживати позитивних заходів, щоб забезпечити реалізацію та дотримання таких прав, включаючи право на вільне вираження поглядів. Отже, Українська Держава зобов'язана створити середовище, в якому б могли успішно розвиватися різноманітні і незалежні медіа, забезпечуючи в такий спосіб право громадськості на інформацію.

Закликаємо Вашу Високоповажність ужити всіх необхідних заходів з метою забезпечення справжнього поступу в розробці й запровадженні політико-правових реформ, що гарантують свободу вираження поглядів і свободу медіа. «Артикль XIX» і Міжнародна підтримка медіа готові надавати Вам повну підтримку і запропонувати свій досвід заради зміцнення і розвитку свободи вираження поглядів і свободи ЗМІ в Україні.

З повагою,

Д-р Агнес Калламард

Виконавчий директор
«Артикль XIX»

ARTICLE 19
Free Word Centre
60 Farringdon Road
London EC1R 3GA
Tel: +44 207 324 2500
Fax: +44 207 490 0566
Web: www.article19.org

Джеспер Хойберг

Виконавчий директор
Міжнародна підтримка медіа

International Media Support
Nørregade 18, 2nd floor
Copenhagen K, DK-1165
Denmark
Tel: +45 88 32 7000
Fax: +45 33 12 00 99
Web www.i-m-s.dk